

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:130 av Rickard Nordin (C)
Lokal nytta av dammar

Rickard Nordin har frågat mig på vilket sätt jag och regeringen avser att säkra att dammar, oaktat tillgång till vattenkraft, inte rivs ut med stora konsekvenser för landsbygdens invånare.

Den som äger en damm är enligt miljöbalken skyldig att underhålla dammen så att det inte uppkommer skada för allmänna eller enskilda intressen genom ändringar i vattenförhållandena. Ägaren är också ansvarig för skador som orsakas av ett eventuellt dammhaveri. Underhållsskyldigheten gäller så länge dammen finns kvar. En dammägare som inte längre har användning av dammen och inte längre vill ha underhållsansvaret kan ansöka hos mark- och miljödomstolen om utrivning. Det har ansetts vara orimligt att ställa krav på underhållsskyldighet för all framtid.

En utrivning får inte ske på vilket sätt som helst, utan miljöbalkens allmänna bestämmelser gäller. I prövningen hanteras frågor om hur utrivningen behöver göras för att skador

och olägenheter ska förhindras eller minskas, exempelvis görs en bedömning av anläggningens kulturhistoriska värde, och domstolen beslutar om de villkor och andra bestämmelser som behövs. I samband med att tillstånd ges kan domstolen även besluta om att ersättning utgår till skadelidande, exempelvis om fastigheter uppströms eller nedströms, som har anpassat sig efter den rådande vattennivån, förändras.

Det finns även en möjlighet för någon annan att ta över ansvaret för en damm som ägaren vill riva ut. Det kan vara en ägare till en fastighet som skulle skadas av utrivningen. Det kan också vara staten, en kommun eller ett vattenförbund om allmänna intressen behöver skyddas, t.ex. när ett dammkrön används för väg eller på grund av anläggningens kulturhistoriska värden.

Stockholm den 16 oktober 2024

Romina Pourmokhtari